

Solució PAC3

2017-2018 Semestre 1

05.557 Àlgebra

11.506 Matemàtiques I

Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació

EIMT.UOC.EDU

Problema 1 (3 punts):

Considereu les rectes següents de R^2 :

$$r: x + 2y = 5$$

$$s: 2x + 3y = 7$$

$$r': ax - y = -1$$

$$s': x + y = -a$$

On $a \in R$.

Discutint i resolent els corresponents sistemes d'equacions lineals, estudieu la posició relativa de les rectes:

- a) r i s .
- b) r' i s' .
- c) r, s, r' i s' .

Utilitzeu la wiris per representar les rectes en el cas en que es creuin en un sol punt.

Resolució:

a) La matriu del sistema per les rectes r i s és:

$$MA = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 2 & 3 & 7 \end{pmatrix}$$

Com que $\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = -1 \neq 0 \Rightarrow \text{rang} A = 2$ i és el rang màxim, per tant tindrem que

$\text{rang} A = \text{rang} MA = 2$ i per tant SCD, les dues rectes es tallen en un punt.

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 2 & 3 & 7 \end{pmatrix} \approx \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & -1 & -3 \end{pmatrix}$$

Solucionem el sistema resultant:

$$y = 3$$

$$x = 5 - 2 \cdot 3 = -1$$

Les rectes es tallen en el punt $(-1, 3)$

b) La matriu del sistema per les rectes r' i s' és:

$$MA = \begin{pmatrix} a & -1 & -1 \\ 1 & 1 & -a \end{pmatrix}$$

Com que $\begin{vmatrix} a & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = a + 1 = 0 \Leftrightarrow a = -1$ Hem d'estudiar dos cassos:

- $a \neq -1 \Rightarrow \text{rang}A = 2 = \text{rang}MA \Rightarrow \text{SCD}$ Les dos rectes es tallen en un punt.
Busquem ara aquest punt pel mètode de Cramer (apartat 7, pàgina 23, del mòdul 3 “Sistemes d'Equacions Lineals”):

$$x = \frac{\begin{vmatrix} -1 & -1 \\ -a & 1 \end{vmatrix}}{a+1} = \frac{-1-a}{a+1} = -1$$

$$y = \frac{\begin{vmatrix} a & -1 \\ 1 & -a \end{vmatrix}}{a+1} = \frac{-a^2+1}{a+1} = \frac{-(a^2-1)}{a+1} = \frac{-(a-1)(a+1)}{a+1} = 1-a$$

Les rectes es tallen en el punt $(-1, 1-a)$

- $a = -1 \Rightarrow \text{rang}A = 1 = \text{rang}MA \Rightarrow \text{SCI}$ amb 1 grau de llibertat.

Les rectes són coincidents: $r' = s'$
----

c) La matriu del sistema per les rectes r , s , r' i s' és:

$$MA = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 2 & 3 & 7 \\ a & -1 & -1 \\ 1 & 1 & -a \end{pmatrix} \approx \begin{pmatrix} 0 & 1 & 5+a \\ 0 & 1 & 7+2a \\ a-1 & 0 & a-1 \\ 1 & 1 & -a \end{pmatrix}$$

1era fila – 4rta fila

2na fila – 2(4rta fila)

3era fila – 4rta fila

Calculem primer el determinant de les 3 primeres files:

$$\begin{vmatrix} 0 & 1 & 5+a \\ 0 & 1 & 7+2a \\ a-1 & 0 & a-1 \end{vmatrix} = a-1(7+2a-5-a) = (a-1)(2+a) = 0 \Leftrightarrow a=1; a=-2$$

Si $a = 1$ tenim una fila de zeros $\begin{pmatrix} 0 & 1 & 5+1 \\ 0 & 1 & 7+2 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$ i el determinant d'aquesta matriu és diferent de 0.

Estudiem el següent determinant $\begin{vmatrix} 0 & 1 & 5+a \\ 0 & 1 & 7+2a \\ 1 & 1 & -a \end{vmatrix} = 7+2a-(5+a) = 2+a$

Així doncs si $a = -2 \Rightarrow \text{rang}A = 2 = \text{rang}MA \Rightarrow \text{SCD}$

Les quatre rectes es tallen en un punt, $(-1,3)$ (El punt l'hem trobat en el primer apartat)

Utilitzem ara la Wiris per representar les rectes en aquest últim cas

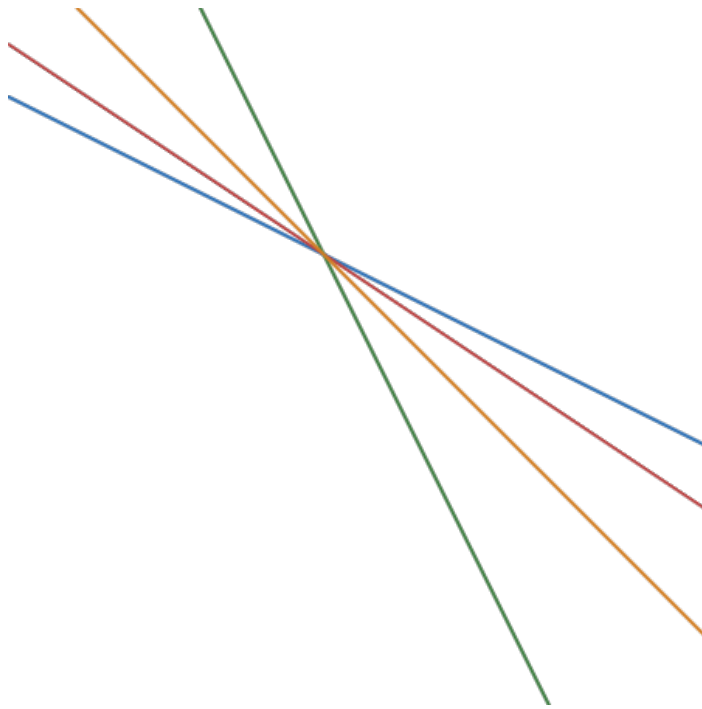
Calc sense títol
RAD.

$x + 2y = 5$
✎
Dibuixa: tauler1 ●

$2x + 3y = 7$
✎
Dibuixa: tauler1 ●

$-2x - y = -1$
✎
Dibuixa: tauler1 ●

$x + y = 2$
✎
Dibuixa: tauler1 ●

Problema 2 (3punts)

Considereu el sistema d'equacions lineals:

$$\left\{ \begin{array}{l} x + y + z = 6 \\ 2x - 4y + z = 0 \\ ax + 5y = b \end{array} \right.$$

- Discutiu el sistema per als diferents valors dels paràmetres $a, b \in \mathbb{R}$
- Utilitzeu el mètode de Cramer per resoldre el sistema en el cas en què tingui solució única.
- Per al cas $a = -1$ i $b = 6$, utilitzeu el mètode de Gauss i resoleu, si és possible, el sistema.

Resolució:

- Per discutir el sistema utilitzarem el teorema de Rouché-Frobenius. Que podeu trobar a l'apartat 4, pàgina 13, del mòdul 3 "Sistemes d'Equacions Lineals".

La matriu ampliada del sistema és:

$$MA = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 2 & -4 & 1 & 0 \\ a & 5 & 0 & b \end{pmatrix}$$

$$|MA| = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & -4 & 1 \\ a & 5 & 0 \end{vmatrix} = 5a + 5 = 5(a+1)$$

- $a \neq -1 \Rightarrow \text{rang}A = 3 = \text{rang}MA \Rightarrow \text{SCD}$

Si $a = -1$ podem trobar un determinant de grau dos diferent de 0 .

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & -4 \end{vmatrix} \neq 0 \text{ per tant } \det A = 2$$

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 6 \\ -4 & 1 & 0 \\ 5 & 0 & b \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 5 & 0 & 6 \\ -4 & 1 & 0 \\ 5 & 0 & b \end{vmatrix} = 5b - 30 = 0 \Leftrightarrow b = 6$$

- $a = -1, b \neq 6 \Rightarrow \text{rang}A = 2, \text{rang}MA = 3$ Sistema Incompatible
- $a = -1, b = 6 \Rightarrow \text{rang}A = 2 = \text{rang}MA$ Sistema Compatible Indeterminat amb 1 grau de llibertat.

b) Quan $a \neq -1$ El sistema és compatible determinat.

Utilitzem Cramer per trobar la solució. La Matriu del sistema és:

$$MA = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 2 & -4 & 1 & 0 \\ a & 5 & 0 & b \end{pmatrix} \text{ i el seu determinant } |MA| = 5(a+1)$$

$$x = \frac{\begin{vmatrix} 6 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 1 \\ b & 5 & 0 \end{vmatrix}}{5(a+1)} = \frac{5b - 30}{5(a+1)} = \frac{b - 6}{a + 1}$$

$$y = \frac{\begin{vmatrix} 1 & 6 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \\ a & b & 0 \end{vmatrix}}{5(a+1)} = \frac{6a + b}{5(a+1)}$$

$$z = \frac{\begin{vmatrix} 1 & 1 & 6 \\ 2 & 4 & 0 \\ a & 5 & b \end{vmatrix}}{5(a+1)} = \frac{24a - 6b + 60}{5(a+1)}$$

Així doncs la solució és :

$$\left(\frac{b-6}{a+1}, \frac{6a+b}{5a+5}, \frac{24a-6b+60}{5(a+1)} \right)$$

- c) Quan $a = -1$ i $b = 6$, hem vist en el primer apartat que el sistema serà Compatible indeterminat amb un grau de llibertat. Reduïm la matriu per Gauss, tal i com s'explica en l'apartat 6, pàgina 19, del mòdul 3 “Sistemes d'Equacions Lineals”.

$$MA = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 2 & -4 & 1 & 0 \\ -1 & 5 & 0 & 6 \end{pmatrix} \approx \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 0 & -6 & -1 & -12 \\ 0 & 6 & 1 & 12 \end{pmatrix} \approx \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 0 & -6 & -1 & -12 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Sumem la primera fila a la tercera

Restem el doble de la primera fila a la segona

Sumem la segona fila a la tercera.

Ens queda el sistema:

$$\begin{cases} x + y = 6 - z \\ -6y = -12 + z \end{cases}$$

D'aquí:

$$y = \frac{-12 + z}{-6} = \frac{12 - z}{6}$$

$$x = 6 - z - \frac{12 - z}{6} = \frac{24 - 5z}{6}$$

La solució del sistema és doncs:

$$\left(\frac{24 - 5z}{6}, \frac{12 - z}{6}, z \right)$$